

แนวทางในการเป็นโรงพยาบาลต้นแบบด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงระดับประเทศ

Role model in national hospital guidelines of therapeutic nutrition for Diabetic Mellitus and Hypertension diseases

ศรารวณิ์ คชโสภณ *

Saravon Kochasophon

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “แนวทางในการเป็นโรงพยาบาลต้นแบบด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงระดับประเทศ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการเป็นโรงพยาบาลต้นแบบด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงระดับประเทศ 2) พัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดขยายผลสู่โรงพยาบาลอื่นต่อไป โดยเป็นการวิจัยแบบประเมิน (Evaluative Research) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เกณฑ์มาตรฐานการประเมินโรงพยาบาลด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งมีด้วยกัน 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 นโยบายและเป้าหมายที่แสดงถึงการดำเนินงานด้านโภชนาบำบัดทางการแพทย์โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการให้โภชนาบำบัดทางการแพทย์ องค์ประกอบที่ 3 การสนับสนุนการดำเนินงานด้านโภชนาบำบัดทางการแพทย์ องค์ประกอบที่ 4 ระบบเครือข่าย การเยี่ยมบ้าน และให้ความรู้ด้านโภชนาบำบัดทางการแพทย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกผู้ป่วยใน แบบบันทึกผู้ป่วยนอก แบบบันทึก NAF (Nutrition Alert Form) แบบสัมภาษณ์ผู้ป่วย การวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดและทฤษฎี PDCA

ผลการศึกษาพบว่า การตรวจประเมินโรงพยาบาลต้นแบบด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงพบว่าโรงพยาบาลตำรวจผ่านการตรวจประเมินโรงพยาบาลด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูงระดับเขตสุขภาพ โดยคะแนนเฉลี่ยทั้ง 4 องค์ประกอบรวมกันได้ 80 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 เมื่อแยกรายองค์ประกอบ ด้านที่ 1 ได้ 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.62 ด้านที่ 2 ได้ 37 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.10 ด้านที่ 3 ได้ 14 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 77.78 และด้านที่ 4 ได้ 18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ซึ่งหากโรงพยาบาลตำรวจมุ่งมั่นที่จะเป็นโรงพยาบาลต้นแบบด้านโภชนาบำบัดโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงระดับประเทศจะต้องได้คะแนนรวมของแต่ละองค์ประกอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 โดยเพิ่มกระบวนการประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในโรงพยาบาลและผู้มารับบริการ การพัฒนากระบวนการให้โภชนาบำบัดทางการแพทย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การสนับสนุนการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม เป็นทีมสหสาขาวิชาชีพ การส่งต่อหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายและติดตามผลการให้โภชนาบำบัดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการแก้ไขตามสภาพปัญหาและความต้องการหรือทำงานวิจัย R2R แล้วตีพิมพ์ผลงานเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป

*หน่วยโภชนาบำบัดและบริการ กลุ่มงานโภชนาการ โรงพยาบาลตำรวจ

Abstract

The purpose of this paper is 1) to research the way to be a role model in hospital of therapeutic nutrition for Diabetic Mellitus and Hypertension diseases in country scale 2) Developing to be a case learning and contribute to the other hospitals in any occasion. The

research is written using Evaluative Research method with Qualitative Research Data, the considering factor is the standard of evaluating hospital of therapeutic nutrition for Diabetic Mellitus and Hypertension diseases which included 4 components as follows; Research tool with statistics report, reference picture, appointment command, inpatient and outpatient record, NAF (Nutrition Alert Form), patient interview and all other procedure applying data analysis theory and PDCA methodology.

According to survey at role model hospital of therapeutic nutrition for Diabetic Mellitus and Hypertension diseases on July 23, 2015, indicated that the Police General Hospital passed the role model of hospital of therapeutic nutrition for Diabetic Mellitus and Hypertension diseases standard in area health level by score 80 from 100 point or calculated as 80 % and the score can be classified in 4 parts the first part score 11 points or 84.62 on average, the second part score 37 points or 88.10 on average, the third part score 14 points or 77.78 on average and the fourth part score 18 points or 66.67 on average. In case the Police General Hospital aims to become the role model of hospital of therapeutic nutrition for Diabetic Mellitus and Hypertension diseases in country level, the Police General Hospital has to receive not less than 80 points in every evaluation aspects and in order to achieve that, the Police General Hospital could begin from reforming public relation process for staffs and hospital users, developing the standard for medical nutrition therapy procedure, supporting and supervising patient as a whole with multidisciplinary, managing primary care unit or network to sustainably update the result of nutritional therapy, along with using the collected data to analysis and adapting the solution according to situation and needed or researching or conducting R2R and publishing the result to the public.